Auteursrecht en Fiscaliteit

VABF - 13.12.2025

Bart Van Besien
bart@finnian.be
www.finniancolumba.be

FINNIAN COLUMBA

Disclaimer

De vermeldingen in deze presentatie zijn louter informatieve, algemene besprekingen. Voor een concreet advies over uw situatie, neemt u best contact met ons op. Finnian & Columba en de sprekers aanvaarden geen aansprakelijkheid indien u, zonder op maat geschreven advies, zou voortgaan op de algemene informatie in deze presentatie

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht en Fiscaliteit

Inhoud van presentatie

1. Juridisch: Wat is auteursrecht? Welke ‘werken’?
2. Fiscaal: Roerende voorheffing, grensbedragen en kostenforfaits
3. Praktisch: contract, fiches, bedragen, rulings, controles

1. Juridisch: Wat is auteursrecht?

FINNIAN COLUMBA

1. Auteursrecht - juridisch

Wetgeving i.v.m. auteursrecht

- **Wetboek Economisch Recht (W.E.R.): Boek XI:**
  - Titel 5: auteursrecht en naburige rechten
  - Titel 6: Computerprogramma's
  - Titel 7: Databanken

- **Internationale verdragen en EU-recht** (vb. Infosoc-richtlijn, Softwarerichtlijn, Conventie van Bern, enz.)

EU Richtlijn auteursrechten in Digitale Eengemaakte Markt

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht - juridisch

Basisprincipes van het auteursrecht

Originaliteit en vaste vorm

Geen registratie nodig, geen © symbool nodig

Tot 70 jaar na dood van auteur (of laatste co-auteur)

Wie is auteur?

Auteursrecht ≠ portretrecht ≠ naburige rechten

Basisprincipe: toestemming nodig - online = offline

Artificial Intelligence (AI)?

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht: basisvoorwaarden

Concrete vorm

- De manier van uitdrukken
- Zintuiglijk waarneembare vorm
- Ideeën, stijlen, concepten: niet beschermd

- Wat mbt: methodologie? therapie, businessidee, format?

Originaliteit

- ‘Eigen intellectuele schepping' van de auteur of ‘persoonlijkheid van de auteur’
- Minimale **vrije en creatieve keuzes**
- Creatie niet louter door technische vereisten bepaald
- Lage drempel…

FINNIAN COLUMBA

Originaliteit

Foto's en internet

Référence de l'image/
Beeldnummer:
GM1DSJGUJIAA

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht - voorbeeld

Muziek

- **Jingle Bells**

Concreet en origineel?
Bescherming verleend aan James Lord Pierpont → sterft in 1893 → in publiek domein → niet meer beschermd

- **All I want for Christmas is you**

Concreet en origineel?
Mariah Carey → Copyrighted work

Check databases van organisaties zoals Sabam.

FINNIAN COLUMBA

Social media

Je blijft eigenaar van auteursrecht maar geeft een **licentie** aan het platform

Voorbeeld Instagram:
“We do not claim ownership of your content, but you grant us a license to use it.”
“non-exclusive, royalty-free, transferable, sub-licensable, worldwide license to host, use, distribute, modify, run, copy, publicly perform or display, translate, and create derivative works of your content (consistent with your privacy and application settings).”
“This license will end when your content is deleted from our systems.”

“Notice and takedown” procedures van sociale media

Basisprincipes van het auteursrecht

Vermogensrechten:

- **Reproductierecht:** kopieën, adaptaties, vertalingen, distributie, verhuren, uitlenen, … *(vertaler heeft apart auteursrecht als voldoende origineel en toestemming van oorspronkelijke auteur)*

- **Publiek mededelingsrecht:** immateriële opvoeringen/uitvoeringen (radio, film, optreden, …)

Basisprincipes van het auteursrecht

Morele rechten:

- **Divulgatierecht:** recht om voor het eerst werk bekend te maken
- **Paterniteitsrecht:** recht om als auteur erkend te worden
- **Integriteitsrecht:** recht op eerbied voor werk

Onvervreemdbaar (maar niet absoluut): geen globale afstand van toekomstige uitoefening

Auteursrecht - voorbeeld

Foto's: *HJEU Painer / Standard Verlag (C- 145/10), 1/12/2011:*

- Portretfoto van ontvoerde Natascha Kampusch
- Foto gebruikt door politie tijdens opsporing (1998)
- Foto opnieuw gebruikt door media na vlucht Kampusch (2006)
- Fotograaf: publicatie en digitale bewerking stopzetten + schadevergoeding
- Vraag of dergelijke portretfoto's (gebaseerd op realiteit) wel beschermd zijn?

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht - voorbeeld

Foto's: *HJEU Painer / Standard Verlag (C- 145/10), 1/12/2011:*

(c) Eva-Maria Painer

- HJEU: ook voor dit soort foto's geldt:
  - Fotograaf heeft auteursrecht als er persoonlijke toets is… → alles hangt af van creatieve keuzes die fotograaf maakt
  - Media kunnen foto slechts onder strikte voorwaarden publiceren (+ bronvermelding)

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht - voorbeeld

Originaliteit en foto's: *HJEU Painer / Standard Verlag (C- 145/10), 1/12/2011:*

- Een werk is auteursrechtelijk beschermd als het *"oorspronkelijk is in die zin dat het gaat om een eigen intellectuele schepping van de auteur ervan"*
- Dit betekent dat het werk *"de uitdrukking vormt van diens persoonlijkheid"*
- *"Dat is het geval wanneer de auteur bij het maken van het werk zijn creatieve bekwaamheden tot uiting heeft kunnen brengen door het maken van vrije en creatieve keuzen"*

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht - voorbeeld

Originaliteit en foto's: *HJEU Painer / Standard Verlag (C- 145/10), 1/12/2011:*

"… dat de auteur bij het maken daarvan op verschillende manieren en op verschillende momenten zijn vrije en creatieve keuzes zal kunnen maken"

"In de ***voorbereidende fase*** *kan de auteur de enscenering, de pose van de te fotograferen persoon of de belichting kiezen. Bij het* ***nemen van de portretfoto*** *kan hij de camera-instelling, de invalshoek of de gecreëerde sfeer kiezen. Bij het* ***ontwikkelen*** *van het cliché tot slot kan de auteur kiezen tussen diverse technieken, of in voorkomend geval software gebruiken."*

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht - voorbeeld

Software:

Art. XI.294 WER: computerprogramma's en voorbereidend werk (Titel 6 van Boek XI van WER)

EU richtlijn 91/250/EG : computerprogramma's en voorbereidend werk

HJEU: ook grafische gebruikersinterfaces (als niet louter bepaald door functie)

Parlementaire vragen: antwoord minister

Rulingcommissie: ook voorbereidend werk en consultancy, als dit leidt tot softwareontwikkeling

Auteursrecht - voorbeeld

Software:

Natuurlijke persoon die werk creëert heeft auteursrecht (art. XI. 170 lid 1 WER) (art. 2 lid 1, 1e al. Softwarerichtlijn)

Meerdere auteurs: ‘collectief werk’

- Gelijke bijdrage niet vereist
- Niet iedereen is mede-auteur: geen bijzaak
- Mede-auteurs samen houder van auteursrecht
- Rechten unaniem uitoefenen

Software: meestal overdracht (werknemers: vermoeden van overdracht)

Auteursrecht - voorbeeld

Architectuur:

Art. 2.1 Conventie van Bern

Rechtspraak: bijv. Hof van Beroep Gent, 17 mei 2010:

> *"De auteursrechtelijke bescherming van origineel architectonisch werk kan slaan zowel op de plannen van de architect als op het volgens deze plannen gerealiseerde gebouw, nl. de vorm bij uitstek waarin de oorspronkelijke schepping van de architect tot uitdrukking wordt gebracht."*

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht - voorbeeld

Audiovisuele sector

Wie is auteur? → art. XI.179 WER:

- Hoofdregisseur
- Scenarioschrijver
- Bewerker
- Tekstschrijver
- Grafische ontwerper van animatiewerk
- Auteur van muziekwerk

Wat m.b.t. cameraman, monteur, showrunner, …?

Art. XI. 182 WER: vermoeden van overdracht exploitatierechten (behalve voor muziek) aan de producent

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht - voorbeeld

Andere sectoren…

- Grafische werken
- Marketing (logo's, advertising teksten, enz.)
- Lesmateriaal
- Journalistieke werken
- Design
- Mode
- Muziek
- Spellen
- Enz.

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht - voorbeeld

Mode, gebruiksvoorwerpen, …

Concrete vorm en originaliteit

Ook origineel als unieke combinatie van gekende elementen

Nieuw, esthetiek, stijl, kwaliteit, enz. *niet* van belang

Creatievrijheid: wat als louter modeverschijnsel, functioneel, enz.?

Voorbeeld: T-shirts, schoenen, paraplu's, brilmonturen

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht - voorbeeld

Mode, gebruiksvoorwerpen, …

Soms grijze zone: zie vb. ‘Le Pliage’ (Longchamp)

- Tot 2014: Hoven van Beroep Brussel en Luik: auteursrecht
- 2014: Hof van Beroep Gent: geen auteursrecht (vorm te weinig concreet – heersende modetrend)
- 2017: Cassatie verbreekt arrest Gent niet
- 2018: Hof van Beroep Brussel: toch auteursrecht

Auteursrecht - voorbeeld

Naburige rechten: uitvoerende kunstenaars

Wie? Acteur, stem-acteur, muzikant, zanger, danser, circusartist, …

"Artistieke" prestaties

Uitvoerend kunstenaar ≠ aanvullend kunstenaar (cameraman, figurant, …) ≠ sportprestaties ≠ presentator ≠ nieuwslezer ≠ model

Art. XI. 205 §2 WER: **wettelijk vermoeden**: als naam vermeld op prestatie, reproductie, of bij mededeling aan publiek

Auteursrecht - voorbeeld

Naburige rechten: uitvoerende kunstenaars

Morele rechten en exploitatierechten

Art. XI. 206 WER m.b.t. audiovisuele werken:

- Wettelijk vermoeden overdracht van audiovisuele exploitatierechten aan productent
- Recht op afzonderlijke vergoeding per exploitatiewijze
- Vergoeding in verhouding tot inkomsten uit exploitatie

Art. XI. 213 WER: uitvoerende kunstenaars en producenten: recht op billijke vergoeding bij gebruik van prestaties (PlayRight) = zgn. secundaire exploitatie: vb. uitzending

Auteursrecht - voorbeeld

Naburige rechten: uitvoerende kunstenaars

- Je krijgt vergoeding van **producent**:
  - Deel is prestatievergoeding
  - Deel is voor overdracht van naburige rechten (forfait)

- Je krijgt vergoeding via **PlayRight**: naburige rechten o.w.v. exploitatie (“billijke vergoeding” voor openbare uitvoering, uitzending via omroep, leenrecht, thuiskopie, kabelrechten)

Auteursrecht - Uitzonderingen

Uitzonderingen op auteursrecht:

- Gesloten systeem van uitzonderingen op auteursrecht – restrictieve interpretatie
- Driestappentoets (bijzondere gevallen; geen afbreuk aan normale exploitatie; wettige belangen van rechthebbende niet onredelijk schaden)
- HJEU: balans met vrijheid van meningsuiting

FINNIAN COLUMBA

Uitzonderingen op auteursrecht:

Citaatrecht:

Geen toestemming nodig als:

- Citaat van een werk dat op geoorloofde wijze openbaar is gemaakt;
- Citaat in overeenstemming met eerlijke beroepsgebruiken;
- Citaat met doel: kritiek, polemiek, recensie, onderwijs of in kader van wetenschappelijk onderzoek (geen ‘opsmuk’);
- Vermelding bron en auteur (tenzij ‘onmogelijk’).

Uitzonderingen op auteursrecht:

Actualiteitsverslaggeving (XI.190, 1e W.E.R.): geen toestemming nodig van de auteur

- Actualiteitsvereiste voldaan? Zie bijv. Hof van Beroep Brussel van 5 mei 2011 (Google t. Copiepresse e.a.): werken 30 dagen online gebruikt door Google → actualiteit is weg…
- Is er een verslag? Of wordt foto gebruikt als opsmuk?
- Bronvermelding? Vaak ontbreekt zelfs naam van fotograaf

Uitzonderingen op auteursrecht:

- **Incidentele weergave:** "*De auteur kan zich **niet verzetten** tegen de reproductie en de mededeling aan het publiek van een werk tentoongesteld in een voor het publiek toegankelijke plaats wanneer het **doel van de reproductie of van de mededeling niet het werk zelf is**.*" (art. XI.190, 2e WER)

  → Dit is het geval wanneer het werk **bijzaak** is en eerder toevallig werd gereproduceerd.

Uitzonderingen op auteursrecht:

Panoramavrijheid (artikel XI.190 2/1e sinds 15/07/16):

- Belang: sociale media, toeristen, ook rechtspersonen (musea, …)
- **Openbare plaats**: geen definitie
  - Niet beperkt tot openbaar domein
  - Niet noodzakelijk open lucht
  - Memorie van toelichting: “permanent bereikbaar”
  - Wat m.b.t. interieur – architecturale vormgeving van binnenkant van gebouw?

Uitzonderingen op auteursrecht:

Panoramavrijheid (artikel XI.190 2/1e sinds 15/07/16):

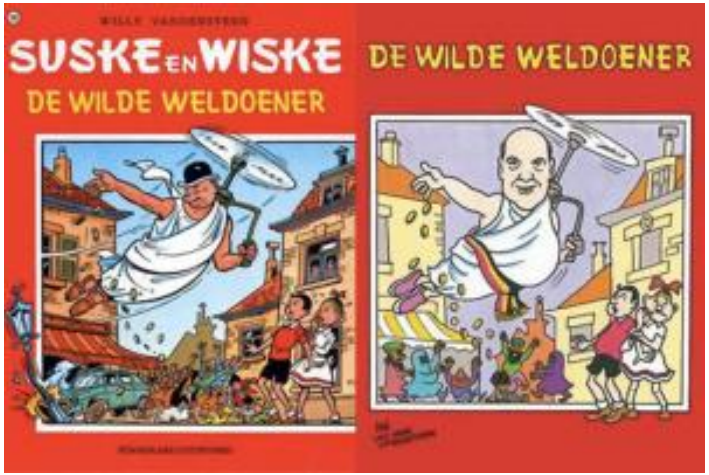
- **Permanent**: dus geen zandsculptuur, Christo Reichstag, …
- **Intentie** van auteur? Ok voor gebouwen, maar wat mbt andere werken (vaak zal © reeds verlopen zijn)
- Geen **bewerkingen**, photoshopping, filters, inzoomen?
- **Normale exploitatie** en geen **onredelijke schade**
  - Uitsluiting van commercieel gebruik geschrapt
  - Postkaart, reisgids, poster, reclamefolder, website, enz: ok
- Geen uitzondering mbt **morele rechten** (eerbied, naam, …)
- Uitzondering op auteursrecht strikt geinterpreteerd, maar ook aandacht voor informatievrijheid

Uitzonderingen op auteursrecht:

Parodie (artikel XI.190 10e):

Volgens HJEU 2 voorwaarden:

- Nabootsing van bestaand werk met duidelijke verschillen
- Humor of spot

Uitzonderingen op auteursrecht:

Privékopie:

Geen toestemming nodig voor reproductie als:

- Reproductie gebeurt in familiekring;
- Reproductie is bestemd voor familiekring;

Kopie ≠ Verspreiding

Uitzondering gekoppeld aan vergoeding Auvibel (bij aankoop toestellen)

Vergelijk met vergoeding voor reprografie via Reprobel (voor fotokopieën in kader van intern gebruik in beroepsactiviteit)

FINNIAN COLUMBA

Privégebruik

Kopieën mogen enkel door een natuurlijke persoon gemaakt worden voor privégebruik. Dit betekent dat de gemaakte kopieën niet voor commerciële doeleinden mogen worden gebruikt.

Films, muziek, letterkundig werk en foto's

U mag films of muziek integraal kopiëren. Dit mag op elk soort analoge of digitale drager, zoals cd, dvd, computer, externe harde schijf, usb-stick, mp3-speler, tablet, enz.

Sinds 1 december 2013 is het eveneens toegestaan om artikels, boeken of foto's te kopiëren op deze dragers.

Downloaden en peer-to-peernetwerken

Het maken van een privékopie uit een ongeoorloofde bron is niet toegestaan. Dat heeft het Europese Hof van Justitie verduidelijkt in een arrest van 10 april 2014. Onder een ongeoorloofde bron wordt een bron verstaan waarbij inbreuk wordt gemaakt op de rechten van de auteurs of naburige rechthebbenden. Een kopie van een werk via een p2p-netwerk, zelfs voor persoonlijk gebruik, is vaak een kopie uit een ongeoorloofde bron en is dus niet toegelaten door de wet.

Fotokopieën en prints gemaakt voor strikte privédoeleinden

Sinds 10 maart 2017 is het maken van fotokopieën en prints of afdrukken door een natuurlijke persoon voor privégebruik eveneens toegestaan onder de uitzondering voor privékopieën. Voordien vielen fotokopieën onder de uitzondering voor reprografie. Dit werd gewijzigd ten gevolge van een arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Vergoeding voor privékopie

Ter compensatie van deze uitzondering is door de wet een vergoeding bepaald die bestemd is voor de auteurs, uitvoerende kunstenaars en producenten. Sinds 1 september 2019 ontvangen uitgevers ook een vergoeding ter compensatie van deze uitzondering, los van de vergoeding voor auteurs, uitvoerende kunstenaars en producenten.

De vergoeding voor privékopie, waarvan de bedragen bij koninklijk besluit worden vastgelegd, wordt geïnd door de collectieve beheersvennootschap Auvibel. Auvibel verdeelt de geïnde vergoeding vervolgens onder de verschillende categorieën van rechthebbenden.

Voorwaarden voor contracten auteursrecht:

Voorwaarden ter bescherming van auteur

- Schriftelijk contract
- Onduidelijk? Interpretatie in voordeel van auteur
- Geen globale afstand van morele rechten
- Overdracht vermogensrecht: duidelijk vermelden: exploitatiewijzen, vergoeding, duurtijd, geografisch, …
- Uitgavecontract: specifieke regels
- Reclamesector: minder strikt

2. Fiscaal: Roerende voorheffing, grensbedragen en kostenforfaits

FINNIAN COLUMBA

2. Auteursrecht en Fiscaliteit

Wet van 16 juli 2008 – Wetboek Inkomstenbelastingen

Het 'fiscaal wettelijk regime'

Artikel 17 § 1, 5e W.I.B.: *"Inkomsten uit roerende goederen en kapitalen zijn alle opbrengsten van roerend vermogen aangewend uit welken hoofde ook, namelijk: (…) 5° de inkomsten verkregen uit de overdracht of de verlening van een licentie door de oorspronkelijke rechthebbende, zijn erfgenamen of legatarissen, van auteursrechten en naburige rechten, alsook van de wettelijke en verplichte licenties die bij wet zijn geregeld, bedoeld in boek XI, titel 5, van het Wetboek van economisch recht of in analoge bepalingen in het buitenlands recht."*

2. Auteursrecht en Fiscaliteit

Wet van 16 juli 2008 – Wetboek Inkomstenbelastingen

Het 'fiscaal wettelijk regime'

Artikel 17 § 1, 5e W.I.B.:

- M.b.t. *originele werken van letterkunde of kunst zoals bedoeld in artikel XI.165* (dus geen software)
- *Met het oog op exploitatie of daadwerkelijk gebruik*
- *Auteur heeft een kunstwerkattest*
- *Bij gebrek daaraan: overdracht of licentie aan een derde voor mededeling aan het publiek, voor openbare uitvoering of opvoering, of voor reproductie;*

2. Auteursrecht en Fiscaliteit

Wet van 16 juli 2008 – WIB

Het 'fiscaal wettelijk regime'

Artikel 37 W.I.B.: "*Onverminderd de toepassing van de voorheffingen, worden inkomsten van onroerende goederen en van roerende goederen en kapitalen als beroepsinkomsten aangemerkt (…).*

In afwijking daarvan behouden de inkomsten bedoeld in artikel 17, § 1, 5°, hun hoedanigheid van roerende inkomsten, behalve indien en in de mate dat:

- de verhouding tussen de totale vergoedingen voor de overdrachten of verleningen van licenties van de auteursrechten en naburige rechten en de totale vergoedingen, waarin ook de vergoedingen voor de geleverde prestaties zijn begrepen, meer dan 30 pct. bedraagt;
- zij meer bedragen dan 37.500 EUR;" (jaarlijkse indexatie)

Bovendien: gemiddeld inkomen uit auteursrecht in de 4 vorige belastbare tijdperken mogen niet meer zijn dan 37.500 euro.

2. Auteursrecht en Fiscaliteit

Wet van 16 juli 2008 – WIB

Het 'fiscaal wettelijk regime'

Artikel 37 W.I.B.:

"De bepaling onder het tweede lid, eerste streepje,
- is enkel van toepassing wanneer de overdracht of de verlening van een licentie van de auteursrechten en de naburige rechten gepaard gaat met een geleverde prestatie;
- is niet van toepassing wanneer de vergoedingen voor de overdracht of de verlening van een licentie van de auteursrechten en de naburige rechten naderhand worden verkregen, losstaand van de initiële vergoeding die ook een vergoeding voor de geleverde prestatie omvat, onverminderd de toepassing van het tweede lid, tweede streepje en van de voorwaarde met betrekking tot de vergelijking van de inkomsten van het tijdperk met het gemiddelde van de tijdens de vier voorgaande belastbare tijdperken ontvangen inkomsten, overeenkomstig het tweede lid."

2. Auteursrecht en Fiscaliteit

Wet van 16 juli 2008 – WIB

Samengevat: 3 beperkingen

1. **Maximumbedrag** aan auteursrechtvergoedingen is **37.500 euro** per jaar (jaarlijks geïndexeerd: voor IJ 2025: 75.360 euro).

2. Als '**prestatie':** auteursrechtvergoeding beperken tot 30% van totale vergoeding; geen beperking als auteursrechtvergoeding nadien verkregen, los van initiële opdrachtvergoeding.

3. **Gemiddeld inkomen** uit auteursrechten in 4 vorige belastbare tijdperken niet meer dan **37.500 EUR** (jaarlijks geïndexeerd). Als gemiddelde meer, dan kan in dit IJ geen gebruik gemaakt worden van het fiscale gunstregime.

2. Auteursrecht en Fiscaliteit

Wet van 16 juli 2008 – WIB

Het 'fiscaal wettelijk regime'

Artikel 269 § 1, 4e W.I.B. : "*De aanslagvoet van de roerende voorheffing is vastgesteld: (...) op 15 pct., voor de eerste schijf die overeenkomt met het bedrag dat niet meer bedraagt dan 30 pct. of 37.500 EUR, bedoeld in artikel 37, tweede lid, onverminderd de toepassing van artikel 37, derde lid, of met het in artikel 551 bedoelde bedrag, van de in artikel 17, § 1, 5°, vermelde inkomsten verkregen uit de overdracht of de verlening van een licentie van auteursrechten en naburige rechten of die werden verkregen via een in artikel I.16, § 1, 4° tot 6°, van het Wetboek van economisch recht bedoelde organisatie.*"

- 15 % roerende voorheffing i.p.v. het normale progressieve tarief in de inkomstenbelasting.

Auteursrecht en Fiscaliteit

Het fiscaal regime in een notendop

- Inkomsten uit overdracht of licentie **auteursrecht of naburige rechten** (dus geen vergoeding voor prestaties) worden beschouwd als **roerend inkomen**
- **Ruim toepassingsgebied:** auteursrecht of naburige rechten

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht en Fiscaliteit

Het fiscaal regime in een notendop

Oorspronkelijke bedoeling: artistieke beroepen

- onregelmatige inkomsten
- welke kwalificatie auteursrechtinkomsten (roerend, divers of beroeps)?
- zekerheid bieden aan kunstenaars
- positief effect verwacht op staatsfinanciën…

FINNIAN COLUMBA

Auteursrecht en Fiscaliteit

Het fiscaal regime in een notendop

- Regime geldt enkel voor **natuurlijke personen**
- Laag tarief RV: **15%**
- Roerend inkomen met grens tot **37.500 euro (IJ: 75.360 euro**): als meer, dan beroepsinkomen (als beroepsmatig) (niet divers inkomen)
- Auteur moet inkomst vermelden in **aangifte**

Auteursrecht en Fiscaliteit

Het fiscaal regime in een notendop

- RV aan **bron** afhouden (schuldenaar vergoeding is schuldenaar RV)
  - Via aangifte 273S
  - Doorstorten naar fiscus
  - Fiche 281.45 opmaken en opgave 325.45

- Aftrekbaarheid van **beroepskosten** door de vennootschap die de auteursrechten verwerft
  → afschrijven afhankelijk van de concrete omstandigheden (‘duurzaam karakter’)

FINNIAN COLUMBA

Grensbedrag en Kostenforfait

Forfaitaire kosten aftrek (art. 3 en 4 KB/WIB 92 – art. 22 §3 WIB)

- **50%** op eerste schijf van 10.000 EUR;
- **25%** op schijf van 10.000 EUR tot 20.000 EUR;
- **15%** op schijf boven 20.000 EUR (art. 3 KB/WIB92) (volgens Minister van Financiën geen forfaitaire kostenaftrek).

Drempels worden jaarlijks geïndexeerd

Recent begrotingsakkoord federale regering: afschaf forfaitaire kostenaftrek → werkelijke kosten: om inkomsten te verkrijgen of behouden?

IJ2025 - AJ2026

Auteursrechten	Forfaitaire kosten	Belastbaar	Roerende voorheffing (15%)
0 € - 20.100 €	50% (of 10.050 €)	10.050 €	1.507,5 € (of 7,5% voor volledige schijf)
20.100 € - 40.190 €	25% (of 5.022,5 €)	15.067,5 €	2.260,13 € (of 11,25% voor volledige schijf)
40.190 € - 75.360 €	0% (of 0 €)	35.170 €	5.275,5 € (15% voor volledige schijf)
> 75.360 €			Geen roerende voorheffing maar progressieve inkomstenbelasting tussen 25% en 50%

Wie in IJ 2025 75.360 € aan auteursrechten ontvangt, betaalt afgerond 12% RV of 9.043,13 €.

FINNIAN COLUMBA

Grensbedrag en Kostenforfait

Forfaitaire kosten aftrek (art. 3 en 4 KB/WIB 92)

Dus: door forfaitaire kostenaftrek **daalt gunsttarief** van 15% naar 7,5% (op 1e schijf)

Forfaitaire kosten worden **niet automatisch** in aanmerking genomen (je moet ze zelf claimen)

Forfaitaire kosten vs. werkelijke kosten

Opletten als meerdere 'schuldenaars': soms wordt drempel globaal overschreden → gevolg: te veel kostenaftrek en te weinig RV betaald

Wettelijke onzekerheid

Aanpassingen door programmawet 26 december 2022:

- Vooral software eruit gegooid (met overgangsregime);

  Van Peteghem: geen beroepscategorie uitgesloten...

  Oud stelsel: 600+ rulings voor software (steeds verwijzing naar titels 6 en 5 van Boek XI WER)

  Grondwettelijk Hof 16 mei 2024: uitsluiting software geen discriminatie

  Negatieve ruling voor sofwareontwikkelaar, maar positieve rulings voor UI/UX designers.

- Bijkomende voorwaarden ivm 'kunstwerk-attest' en als niet: verspreiding nodig van werken naar onbestemd publiek

- Bijkomende voorwaarden ivm bedragen: max 30% auteursrechtvergoeding als 'prestatie'

Wettelijke onzekerheid

Regeerakkoord 3 februari 2025:

Software komt terug onder het stelsel, want wel discriminatie…

Geen concrete datum voorzien (algemene datum van 2026)

Geen info ivm voorwaarden - mededeling aan publiek…

Wat mbt originaliteit in tijden van AI…

Zomerakkoord 2025 & Voorontwerp van wet (niet publiek)

Titel 6 van Boek XI WER (software), niet Titel 7 (database)

Vanaf 1 januari 2026

Begrotingsakkoord november 2025:

Afschaf van fortaitaire kostenaftrek

Wettelijke onzekerheid

Rulings onder nieuw stelsel:

Geen positieve rulings voor software (oud stelsel: 600+ rulings)

Geen rulings voor architectuur (oud stelsel: 49 rulings)

Geen rulings voor naburige rechten of ’zachte culturele sector’

2 rulings voor fotografie (oud stelsel: 15 rulings)

Strengere toepassing, maar 1e rulings van 2023: mbt fiscale artikels en fiscale lessen

30 Nederlandstalige rulings – 41 Franstalige rulings

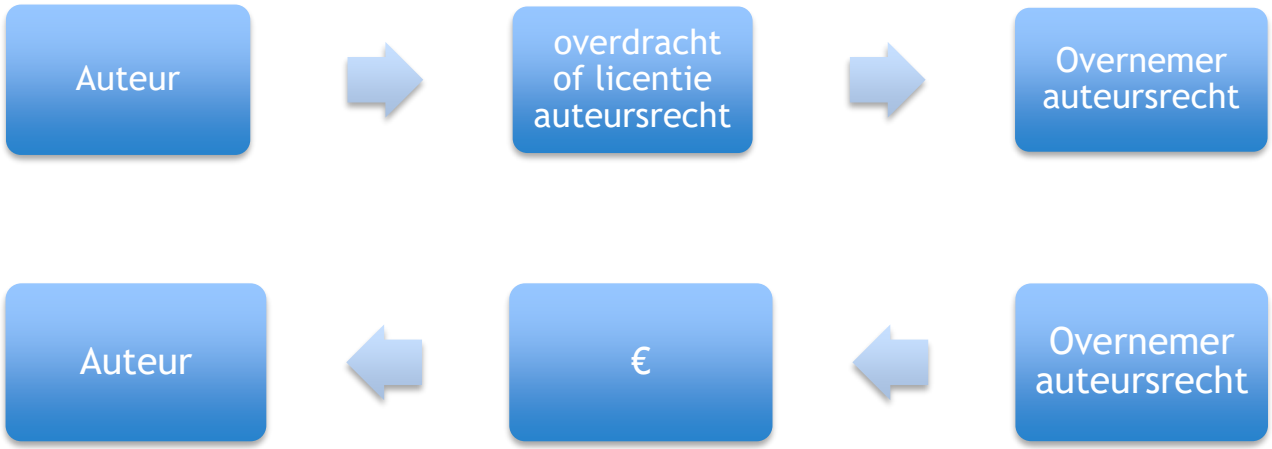
Vooral rulings voor werknemers

Bereking als percent van loon

3. Praktisch: contract, fiches, bedragen, rulings

FINNIAN COLUMBA

Praktisch

Overnemer auteursrecht: eigen vennootschap, opdrachtgever, werkgever, klant, enz.

“At arm’s length”

Rulingcommissie (DVB) en circulaire

Aanpak van de Rulingcommissie: drie voorwaarden

Circulaires (21/5/2012 en 4/9/2014) en DVB

1. Is het **werk beschermd door het auteursrecht?**

   Is er sprake van een werk dat beschermd is door het auteursrecht of de naburige werken?

   → Zie hierboven onder punt 1.

2. Is er een **overdracht of licentie van auteursrechten?**
   → contract, facturen, … (zie *infra*)

Rulingcommissie (DVB) en circulaire

Aanpak van de Rulingcommissie: drie voorwaarden

Circulaires (21/5/2012 en 4/9/2014) en DVB

3. Vloeien de inkomsten voort uit **de overdracht of licentie** van auteursrechten of naburige rechten?

- Onderscheid **bezoldigingen - royalty's**
- Belang van **verdeelsleutel in contract**
- Als geen contract of geen bedrag in contract: **vermoeden van kosteloze overdracht**, ook i.g.v. globale vergoeding

→ Contractvrijheid, maar moet overeenstemmen met economische **werkelijkheid**: bewijslast bij fiscus

Parlementaire vragen

Antwoorden van Minister:

- 19/11/2014, 25/2/2015, 30/6/2015, 1/2016
- 20/4/2016:
  - Circulaire moet **ook door BBI** worden toegepast
  - Prestatievergoeding niet omzetten in auteursrechtvergoeding
  - Kwalificatie **geval per geval** onderzoeken
  - Geen wettelijke bepaling ivm % vergoeding auteursrecht
  - **Contractsvrijheid** van partijen
  - Contract moet door administratie aanvaard worden als dit overeenstemt met **werkelijkheid**
    - Werkelijk inkomsten uit auteursrecht?
    - Uitsplitsing roerende inkomsten – beroepsinkomsten obv contract

Contract nodig?

Noodzaak van een schriftelijke overeenkomst?

Niet wettelijk verplicht, wel sterk aan te raden

- Circulaire 04.09.14: kijken naar het geheel van juridische en feitelijke gegevens (<-> gratis overdracht als geen opsplitsing)
- Begrip ‘contract’ ruim interpreteren
- Contract te goeder trouw interpreteren + in voordeel van auteur + met oog op bedoeling van partijen
- Belang van een geschrift is een bewijsregel, geen geldigheidsvereiste

Contract nodig?

Aandachtspunten met betrekking tot het contract

Onze praktijk: **contract en advies (of ruling)**

Schriftelijk contract met:
- Specifieke overdracht of licentie auteursrecht
- Specifieke vergoeding voor overdracht of licentie auteursrecht

Geen verdoken vorm van verloning
- Wordt bestuurdersbezoldiging, baten of loon verlaagd?
- Niet overdrijven: redelijke verhouding tussen bezoldiging en auteursrechtvergoeding

Is er een negatieve impact op winstgevendheid van vennootschap?

Fiscus gaat in eerste instantie uit van **contractuele** afspraken

Contract nodig?

Circulaire van 4 september 2014:

Draagwijdte van de overeenkomst:

- Uitsplitsing roerend inkomen en beroepsinkomen *"zal **a priori** op basis van de bepalingen van de **overeenkomst**, die de **wil van de partijen** weergeven, worden uitgevoerd."*

- Kosteloze overdracht auteursrecht als contract niet verduidelijkt welk deel van de vergoeding specifiek betrekking heeft op overdracht van auteursrecht

Grootte van vergoeding auteursrecht

Kan de overnemer het auteursrecht ***commercieel exploiteren?***

- Marktconforme vergoeding (cf. onafhankelijke partijen), gelinkt aan commercieel nut auteursrecht voor overnemer
- In contract expliciet opnemen wat overnemer kan doen met auteursrecht
- Consistentie + contract goed onderbouwen

Vóór wetswijziging december 2022:

Twee berekeningsmethodes:

1. **% creatieve omzet:** voor bedrijfsleiders (vb. 12,5%)

   Extra voorwaarden:
   45K euro loon
   max helft van resultaat boekjaar
   helft AR blijft in managementvennootschap

2. **% bruto 'loon':** voor werknemers, zelfstandigen en bedrijfsleiders

   Max 25% x creatieve tijdsbesteding

Rulings

Na wetswijziging december 2022 (nieuwe rulings):

Eén berekeningsmethode:

% bruto 'loon': voor werknemers, zelfstandigen en bedrijfsleiders

Max 25% x creatieve tijdsbesteding

(opm.: wettelijk max is 30% als werk in opdracht)

Maar: wel uitzonderingen voor werken op eigen initiatief gemaakt en bestaande werken: bijv. uitgavecontracten; bijv. journalisten (opsplitsing 1e publicatie en volgende publicaties); enz.

Bedrijfsleiders: % verloning

- **Maximum 25% van 'financiële enveloppe'**

→ **Financiële enveloppe** = bruto-bezoldiging van bedrijfsleider (in geld of natura; maar zonder de "eigen kosten van de werkgever", vergoedingen onderworpen aan bijzondere SZ-bijdrage zoals dubbel vakantiegeld of VAA wagen, warranten, opzegvergoedingen en inkomsten ten laste van derden zoals uitkeringen ziekte- en invaliditeitsverzekering) + de AR-vergoedingen

- **Corrigeren in functie van creatieve tijdsbesteding**

Vb. 60% creatief → 15%; 80% creatief → 20%

Werknemers: % verloning

- Maximum 25% van ‘financiële enveloppe’

→ Financiële enveloppe = brutoloon (voor aftrek persoonlijke SZ-bijdrage; zonder eigen kosten van werkgever, vergoedingen onderworpen aan bijzonder SZ-bijdrage zoals dubbel vakantiegeld of VAA wagen, warranten, opzegvergoeding, inkomsten ten laste van derden zoals uitkering ziekte- en invaliditeitsverzekering) + AR vergoedingen

- Corrigeren door creatieve tijdsbesteding

- Vermelding vergoeding in arbeidscontract / addendum

- Vrijstelling RSZ

Zelfstandigen eenmanszaken: % verloning

- Doorgaans max. 25% van facturatie
- Corrigeren door creatieve tijdsbesteding
- Vermelding vergoeding in samenwerkingsovereenkomst, offerte, facturen, …
- Klant moet fiscale fiche opstellen, RV afhouden-doorstorten

% verloning

Strenge controle door de Rulingcommissie

- Timesheets?
- Functieomschrijvingen?
- Concreet voorbeeldproject?
- Brutering
- …

Aftrekbaarheid van vergoeding auteursrecht

Aftrekbaarheid - beroepskost

Art. 49 WIB92: aftrek kosten gedaan in belastbaar tijdperk om belastbaar inkomen te verkrijgen/behouden

Art. 63 WIB92: immateriele vaste activa (uitz. Audiovisuele investeringen): afschrijven op 5 jaar

Principe: auteursrechtvergoeding afschrijven op 5 jaar

Maar: eenmalige exploitatie (vb. custom made software, seizoensmode, enz.) → auteursrechten geen duurzaam karakter

Maar: frequente releases van “standaard” software

Voorbeelden rulings

Ruling 2025.0682 van 21.10.2025 – werknemers – ontwerp van kleding en marketing

Functieprofiel	% auteursrechtenvergoeding
Assistant Creative Director	70% X 25% = 17,50%
Art Director	80% X 25% = 20,00%
Styling & Pricing Manager	60% X 25% = 15,00%
Designer	80% X 25% = 20,00%
Assistant Designer	80% X 25% = 20,00%
Production Development	60% X 25% = 15,00%
Junior Production Development	60% X 25% = 15,00%
Visual Merchandiser	80% X 25% = 20,00%
Marketing manager	50% X 25% = 12,50%
Digital Marketeer	40% X 25% = 10,00%
E-Commerce Photography Coordinator	80% X 25% = 20,00%
Photography & Studio Assistant	75% x 25% = 18,75%
PR & Communication Coordinator	20% x 25% = 5,00%
Team Lead Digital Merchandising	20% x 25% = 5,00%
E-Commerce Merchandiser	20% x25% = 5,00%

Voorbeelden rulings

Ruling 2025.0636 van 09.10.2025 – zelfstandige bedrijfsleider – ontwerp van juwelen en marketing

	Création	Répartition
Activité créative :		
- Création et dessin des collections de bijoux ; - Définition de l'univers esthétique de la marque ; - Conception de campagnes marketing et visuels associés ; - Direction artistique des contenus diffusés (RS, site, presse,…) ; - Rédactions originales des descriptions de produits (ex. : site e-commerce).	OUI	60%
Activité non créative :		
- Gestion d'équipe (recrutement, suivi RH, coordination…) ; - Suivi global de la production (planning, fournisseurs, qualité) ; - Supervision marketing (stratégie, budget, retroplanning, hors creation de visuels) ; - Pilotage global de l'entreprise (direction, finance, logistique, reporting,…) ; - Autres (…).	Non	40%
Part créative à appliquer sur l'enveloppe financière globale		**60%**

"Le montant annuel de la rémunération en contrepartie de la cession des droits d'auteur est fixé à **15% (25% X 60%)** du montant de l'enveloppe financière annuelle de rémunération de dirigeante d'entreprise. L'enveloppe financière comprend la rémunération de dirigeante et la rémunération pour la cession de droits d'auteur."

Voorbeelden rulings

Ruling 2025.0604 van 30.09.2025 – zelfstandige eenmanszaak – graphic designer

Mevroux X – twee grote klanten Y en Z

- Création de flyers, brochures, posters, affiches et textes ;
- Œuvres graphiques ;
- Création de logos ;
- Création de bâches ;
- Design des écrans TV ;
- Template et création des badges ;
- Design panneau pupitre ;
- Design de la présentation ; etc.

“Les contrats conclus avec les clients de la Demanderesse stipuleront que la contrepartie de la cession des droits d'auteur (cession des droits de reproduction et de diffusion de ses œuvres) sera donc fixée à **19,50% du prix total** HTV A convenu facturé.”

Voorbeelden rulings

Rulings werknemers

273 profielen:

Creatieve tijdsbesteding:

Gemiddelde is 56,73% → auteursrechtvergoeding 14,18% van loon
Mediaan is 62% → auteursrechtvergoeding 15,5% van loon
Meest voorkomend is 80% → auteursrechtvergoeding 20% van loon

Vooral marketing, design, grafische vormgeving, copywriters, enz.

Voorbeelden rulings

Rulings werknemers

273 profielen: auteursrechtvergoeding als percent van loon:

15.00, 15.00, 17.50, 17.50, 15.00, 17.50, 18.75, 7.50, 12.50, 12.50, 15.00, 17.50,
17.50, 10.00, 17.50, 20.00, 16.25, 16.25, 15.00, 17.50, 17.50, 17.50, 6.50, 13.75,
13.75, 13.75, 3.25, 17.50, 21.25, 21.25, 20.00, 7.50, 16.25, 10.00, 6.25, 12.50,
16.25, 6.25, 16.25, 16.25, 16.25, 16.25, 22.50, 22.50, 17.50, 17.50, 20.00, 17.50,
20.00, 21.25, 21.25, 21.25, 1.25, 1.25, 20.00, 20.00, 20.00, 20.00, 20.00, 20.00,
20.00, 1.25, 1.25, 5.00, 3.30, 20.00, 20.00, 20.00, 2.50, 1.25, 17.50, 17.50,
15.00, 10.00, 20.00, 15.00, 5.00, 5.00, 17.50, 17.50, 20.00, 18.75, 8.75, 12.50,
12.50, 15.00, 12.50, 17.50, 10.00, 12.50, 7.50, 17.50, 17.50, 20.00, 12.50, 12.50,
16.25, 12.50, 17.50, 18.75, 21.25, 15.00, 12.50, 21.25, 17.50, 10.00, 21.25, 17.50,
12.50, 15.00, 12.50, 7.50, 18.75, 21.25, 17.50, 12.50, 17.50, 2.25, 20.00, 20.00,
5.00, 9.375, 7.50, 18.75, 21.25, 21.25, 16.25, 17.50, 18.75, 18.75, 15.00, 17.50,
6.25, 6.25, 7.50, 20.00, 12.50, 21.25, 18.75, 15.00, 5.00, 6.25, 8.75, 18.75,
18.75, 17.50, 15.00, 12.50, 15.00, 12.50, 15.00, 20.00, 15.00, 18.25, 15.48, 20.00,
17.50, 20.00, 17.50, 17.50, 20.00, 17.50, 9.50, 10.25, 8.25, 7.50, 19.25, 19.00,
20.00, 10.00, 20.00, 10.00, 20.00, 10.00, 2.50, 1.25, 5.00, 2.50, 12.50, 6.25,
17.50, 8.75, 10.00, 5.00, 20.00, 10.00, 20.00, 10.00, 21.25, 10.63, 1.25, 0.63,
17.50, 8.75, 18.75, 9.38, 20.00, 10.00, 20.00, 15.00, 15.00, 15.00, 16.25, 10.00,
10.00, 10.00, 10.00, 15.00, 15.00, 16.25, 10.00, 10.00, 15.00, 20.00, 11.25,
3.50, 4.50, 20.00, 18.75, 16.25, 16.25, 12.50, 16.25, 20.00, 20.00, 10.00,
3.75, 7.50, 13.75, 20.00, 15.50, 22.50, 20.00, 15.50, 11.13, 19.38, 2.50,
4.50, 3.50, 17.50, 17.50, 20.00, 7.50, 17.50, 15.00, 5.00, 7.50, 11.25, 7.50,
5.00, 12.50, 21.25, 21.25, 21.25, 17.50, 15.00, 17.50, 20.00, 15.00, 20.00,
20.00, 15.00, 15.00, 20.00, 12.50, 10.00, 20.00, 18.75, 5.00, 5.00, 5.00

Voorbeelden rulings

Rulings zelfstandige bedrijfsleiders

25 profielen:

Creatieve tijdsbesteding:

Gemiddelde is 60% → auteursrechtvergoeding 15% van loon
Mediaan is 60% → auteursrechtvergoeding 15% van loon
Meest voorkomend is 60% → auteursrechtvergoeding 15% van loon

Auteursrechtvergoedingen % van loon (bedrijfsleidersbezoldiging): 15, 7.5, 12.5, 12.5, 17.5, 50, 8.75, 10, 20, 8, 15, 15, 12.5, 15, 17.5, 21.25, 20, 15, 5.56, 18.75, 18.75, 21.25, 10, 15, 15.

Vooral marketing, design, grafische vormgeving, copywriters, enz.
Ook bijv. influencer, ontwerper videospellen, enz.

Voorbeelden rulings

Rulings zelfstandige eenmanszaken

36 profielen:

Gemiddelde auteursrechtvergoeding 17,48% van facturatie
Mediaan auteursrechtvergoeding 18,13% van facturatie
Meest voorkomende auteursrechtvergoeding 17,5% van facturatie

Auteursrechtvergoedingen % van facturatie: 30, 21, 20, 22.5, 22.5, 17.5, 17.5, 30, 30, 17.5, 20, 21.25, 21.25, 21.25, 10, 17.5, 6.25, 6.25, 7.5, 5, 6.25, 8.75, 18.75, 18.75, 17.5, 15, 12.5, 15, 12.5, 15, 20, 15, 21.25, 18.75, 30, 19.5.

Geen rekening gehouden met gevallen 100% (creatie zonder opdracht)

Vooral marketing, design, grafische vormgeving, copywriters, lesgevers, journalisten, audiovisueel, auteurs

Heeft u nog vragen?

De vermeldingen in deze presentatie zijn louter informatieve, algemene besprekingen. Voor een concreet advies over uw situatie, neemt u best contact met ons op.

www.finniancolumba.be

bart@finnian.be

T: +32 15 29 42 57

FINNIAN COLUMBA